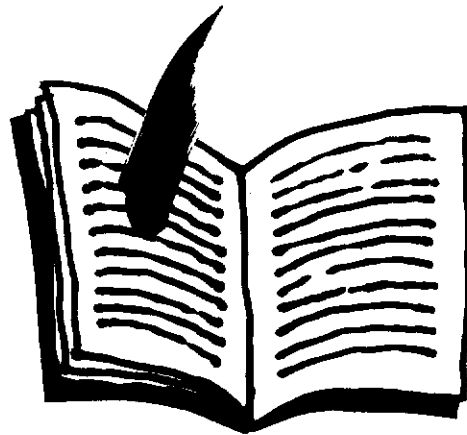


# معرفی کتاب

دکتر حمیدرضا آیت‌اللهی



عنوان «کلیات» بحثی آورده شده است که متضمن چندین ارجاع به مواضع ۴۳ فیلسوف تحت این عنوان است و تاریخی فراگیر از این مفهوم را در فلسفه تشکیل می‌دهد. مثلاً در میان این مداخل خواننده ملاحظه خواهد کرد که لغت افلاطون (q.v.1) را بدتبال دارد، که این علامت راهنمایی می‌کند که اولین نکته تحت مدخل «افلاطون» برای شرح بیشتر درباره دیدگاه او درباره واقعگرایی مطلق در مجموعه فلسفه عمومی اوست.

مراجع با هم مرتبط از تطوّرها و عنوانهای فلسفی به مواضع فلاسفه مشخص ارتباط می‌یابد. با پیگیری این چنین مآخذی امکان بدست آوردن یک دیدگاه معین درباره هر عنوان مهم فلسفی فراهم می‌گردد. طرز کار تصوّرات فلسفی و دینی در ارتباطشان با انحصار و تطوّرهای فلسفی بگونه‌ای طراحی شده است که روندی از سمت‌گیری به یک سه ضلعی فکری را پیروانند که از هر عبارت، شخص یا تطوّر آغاز می‌شود و به دو دیگری ختم می‌گردد. اصطلاحات عمومی در پیش طرحهای فلاسفه خاص معمولاً در موضع خاص خود یافت می‌شود که در آنجا مفصلاً بررسی گردیده است، و در آنجا به افراد دیگری اشاره می‌شود که این عبارت را در همان معنی یا معنی مشابه بکار برده‌اند. در مورد اغلب فیلسوفان این امکان فراهم آمده است که آنها را با تطوّر یا مکتب فلسفی، که آنها بررسی شده است ارتباط برقرار کنیم، بگونه‌ای که خوانندگان از فلاسفه به مکتب یا تطوّر فلسفی راهبری پیدا کنند و در نتیجه به سایر فلاسفه با همان جهت‌گیری پی برند.

تا آنجا که مقدور بوده است کلیه لغتنامه‌ها و

نام کتاب: لغتنامه فلسفه و دین (اندیشه شرقی و غربی) [چاپ جدید با اضافات بسیار]

Dictionary of Philosophy and Religion  
(Eastern and Western Thought)

نام مولف: ویلیام ال. ریز (William L. Reese)

نام ناشر: هیومانیته‌پرس

تاریخ انتشار: ۱۹۹۶

چاپ قبلی: ۱۹۸۰

تعداد صفحات: ۸۵۶

عنوان اصلی: لغتنامه

عناوین فرعی: فلسفه - دین

خلاصه مقدمه مولف درباره کتاب و مسائل مورد توجه وی:

مجلّد حاضر، اگر چه لغتنامه فلسفه و دین [اصطلاح شده] است، ولی جنبه‌های دائرةالمعارفی بسیاری دارد که متضمن تحلیلهایی از اندیشه همه فلاسفه عمده و رهبران دینی است. این کتاب به این معنی لغتنامه است که تأکید اصلی‌اش بر توضیح عبارات و لغات است، در حالیکه جنبه دائرةالمعارفی آن باز فهمی عبارات فلسفه و دین است که در فحوای سیستمهای مفهومی آن افرادی کاویده شده است که آنها را عرضه داشته و یا بسط داده‌اند. تحلیل هر متفکر در تسلسل شماره‌داری از مفاهیم نشان داده شده است، و ارجاعات از مفاهیم یا عناوین به جایی که مفهوم در مدخل یک متفکر خاص بکار گرفته شده است فراهم آمده‌اند. بعنوان مثال، تحت

دائرة المعارف‌های فلسفه و دین که لیستی از آنها در کتاب موجود است دیده شده است تا هر عنوان از تمام منظرها مورد بررسی قرار گیرد. بعنوان مثال دائرة المعارف پل ادواردز، هاستینگز، فزاترمورا، الیاده، پوتر و دائرة المعارف ایتالیایی تماماً مقابله شده‌اند.

این تصمیم که یک لغتنامه ترکیبی از فلسفه و دین فراهم شود از آنجا ناشی شد که لغتنامه‌های فلسفه و لغتنامه‌های دین ضرورتاً هریک ارجاعاتی به دیگری دارند که با ترکیب آن دو این مشکل برطرف می‌شود. نقطه نظر ما در اینکه دین را به همراه فلسفه و شرق را به همراه غرب آورده‌ایم این است که فهم دین برای فهم فلسفه ضروری است، و در بررسی فرهنگ جهانی، بی‌توجهی به فلسفه آسیایی بی‌فکری است.

#### توضیح ناشر و سایر مجلات درباره کتاب:

انجمن کتابخانه آمریکا آن را "اثر مرجعی برجسته" نامیده است.

"... کتابی بسیار خوب - شاید بهترین کتاب از نوع خود که در دسترس است." مجله فلسفه شرق و غرب.

"واقعاً اطلاع بخش. کتابی فوق‌العاده." مجله تاریخ فلسفه.

"مرجمی مناسب و بسیار خوب طراحی شده" مجله اخلاق

"توان این لغتنامه در میان کتابهای مرجع مشابه بسیار است که

به توضیح عبارات کلیدی در متن سیستمهای مفهومی راهنمایی می‌کند. سیستمهایی که آنها را معرفی کرده و

گسترش می‌دهند. A L A لیست کتاب

"... یکی از چند لغتنامه‌ای که تعداد زیادی عبارات و علائم

را از تفکر شرقی در بردارد" مجله آموزش فلسفه

این چاپ جدید با اضافات بسیار

\* ۴۸۵ عنوان جدید را در بردارد که مجموعه آن بیش از ۴۰۰۰ عنوان است.

\* درهای بیشتری را به دین و فلسفه آسیایی گشوده است و

پوشش گسترده‌تر و عمیق‌تری از فلسفه اروپایی در بردارد.

\* زندگینامه‌های بیشتر از ۹۰۰ نفر از فلاسفه قدیم، قرون وسطی و جدید را در بردارد.

\* فلسفه تحلیلی معاصر را به همراه فلسفه اروپایی و تاریخ فلسفه را تحت پوشش قرار داده است.

کتابی معتبر، قابل فهم، روشن و جالب و گرانبها برای هم متخصصین و هم غیر متخصصین.

#### فهرست مطالب:

مقدمه

کلیدها

لغتنامه

لغتنامه براساس حروف الفبا تنظیم شده است.

#### نظر نهایی:

این کتاب مرجعی بسیار خوب در فلسفه و دین است،

عناوین، اصطلاحات، فیلسوفان، مکتبهای فلسفی و دینی همه

بخوبی و با ایجاز غیر مختل آورده شده است. نویسنده کلیه

فرهنگها، دائرةالمعارف‌های مهم در این موضوعات را دیده و

مطالب خویش را با آنها مقابله کرده است. گرچه بیشتر به تفکر

غربی فلسفی و دین مسیحی پرداخته است و همچنین از فلسفه و ادیان آسیایی محور توجه خود را حول بودائی، برهمنائی و کنفوسیوسی نموده است ولی در همین حیطه سعی نموده است کاری جامع انجام دهد بگونه‌ای که خواننده با مطالعه آن از آگاهی یافتن به آن دائرةالمعارف‌ها (در حد اصول مطالب) اطمینان یابد. نحوه کار او در دسته‌بندی کردن مطالب بسیار در خور توجه است. شماره‌گذاریهای ذیل هر عنوان یا فلسفه دسته دسته مطالبی که درباره آن عنوان یا فیلسوف باید دانسته شود مشخص می‌کند. و همچنین کمک خوبی در خصوص گسترده شدن آگاهی درباره موضوعات متشابه و فلاسفه‌ای که در آن حیطه هم بحث دارند می‌نماید. ترجمه این اثر، کاری ماندنی و بسیار پرثمر در حیطه فلسفه و دین خواهد بود.